

VÄHÄJOKILAAKSON INVENTOINTI 1989

Turun maakuntamuseo/ Turun yliopiston arkeologian osasto

TURKU, KÄRSÄMÄKI, MARTTILA

Mahdollinen rautakautinen asuinpaikka

KOEKAIVAUS

PERUSKARTTA 1043 12 LITTOINEN 1:20 000
KANTAKARTTA XXI:9^{13,14} 1:500
VIRASTOKARTTA P4 1:5000

x: 6708 86
y: 1571 30
z: 21-23 m mpy

RNO 4:107

MAANOMISTAJA Turun kaupunki

KENTTÄTYÖAIKA 1.7. -11.7. 1989

KENTTÄTYÖRYHMÄ: kenttätyönjohtaja Aino Nissinaho, tutkimusapu-
laiset: Elina Saloranta, Minna Sartes, Marja Sipilä.

RAHOITTAJA: Turun maakuntamuseo

LIITTEET:

Löytöluettelo TYA 492:1-22 - *pitäisi liittää*

Koekuoppaluettelo

Mustavalkonegatiiviluettelo KF 91 668-696

Diapositiiviluettelo KD 91 123-144

Pinnakkaisvedokset mustavalkokuvista

Kartat: Peruskarttaote, yleiskartta 1:500 ja 1:100, ote v. 1931
uusjakokartasta

tasokartat: koekuoppa 200/175 ja sen laajennos 1:10

koekuoppa 200/185 ja sen laajennos 1:20

Kenttätyöraportti ja sen liitteet on arkistoitu Turun maakunta-
museon arkistoon, löydöt ovat Turun yliopiston kokoelmissa.

JOHDANTO

Vireillä olleen Kärsämäen alueen kaavoituksen takia otettiin kenttätöön kohteeksi myös ent. Marttilan tilan pihamaa. Se sijaitsee Huhtamäen kadun ja Puustellintien risteyksessä. Kohde on matalalan hiekkaharjanteen laella varsinaisen Kärsämäen harjun ja Vähäjoen välissä. Maasto viettää loivasti länteen ja itään, Vähäjoelle, jonne on matkaa n. 250 m. Lähin tunnettu rautakauden muinaisjäännös on ns. Radanvierusmäen kalmisto, joka sijaitsee samalla harjanteella Marttilasta n. 150 m itäkoilliseen. Myös Kärsämäen kätkön löytöpaikka sijaitsee aivan ao. kohteen lähellä. n. 50-100 m kaakkoon (ks. Turku, Kärsämäki, Asunto-osakeyhtiö Hiidenkartano, koekaivaus 1989, Aino Nissinaho).

Marttilan tontti on n. 6,5 aaria laaja. Rakennuksista ovat jäljellä päärakennus ja kaksi vajaa. V. 1931 uusjakokartassa tontille on merkitty lähes täydellinen umpipiha, josta käsittää neljä rakennusta (ks. karttaliite).

MENETELMÄ

Pihan keskelle mitattiin teodoliitilla päällmansuuntien mukaiset (neulapohjoinen) peruslinjat ristikkäin sekä pohjois-eteläsuuntainen linja päärakennuksen itäpuolelle. Linjat koekuopitettiin 10 m välein ja tehtiin muutamia lisäkuoppia linjojen ulkopuolelle (ks. yleiskartta). Koekuopat kaivettiin lapiolla ja lastalla n. 40 cm 40 cm suuruisiksi. Osa kuopista seulottiin (ks. koekuoppaluettelo). Koekuopat 200/175, 200/185, 210/175 ja 235/205 laajennettiin. Laajennokset kaivettiin lastalla ja lapiolla.

HAVAINNOT

Koekuoppaluettelosta ilmenee, että alueen maalaji on hiekka ja että maaperässä on runsaasti ihmisen toiminnan jälkiä. Koekuopan 200/175 laajennoksesta paljastettiin paalunjälkiä muistuttavat rakenteet ja koekuopan 200/185 laajennoksesta osa rakennuksen kiviperustaa. Koekuopista 210/175 ja 215/173,5 tuli niinkään esille rakennuksen jäännöksiä. Myös joissakin muissa kuopissa oli havaittavissa sekoittuneisuutta ja tiilenmuruja aina 60 cm syvyydeellä maanpinnasta lukien (ks. koekuoppaluettelo).

Paalunjäljet (kk. 200/175)

Koekuopan 200/175 seinämässä havaitun, n. 45 cm syvyydeltä alkavan tumman hiekansekaisen humuksen perusteella laajennettiin kaivantoa vaiheittain n. 2 m x 1,4 m suuruisiksi (ks. tasokartta). Koeruutu kaivettiin lastalla ja lapiolla n. 50 cm syvyyteen maanpinnasta tasolle, jossa kuviot erottuivat puhtaasta hiekkamaasta.

Tässä tasossa koeruudun länsiosa oli melko puhdasta hiekkaa, itäosa tummaksi värjäytyneitä ilmeisesti humuksen sekaista hiekkaa. Kaksi "paalunjäljistä" sijaitsi tumman ja vaalean alueen rajalla: pyöreät 45 cm ja 30 cm halkaisijaltaan. Suuremman jäljen länsipuolella oli tummia n. 10 cm leveitä juovia (ks. tasokartta). Em. "paalunjälkien" lisäksi oli puhtaamman hiekan alueella soikea tumma laikku, n. 95 cm x 45 cm kooltaan, jonka lounaisessa päässä oli n. 20 cm halkaisijaltaan oleva tummempi

pyöreä laikku. Noin 1-2 cm syvemmälle kaivettaessa havaittiin, että soikea laikku muodostuikin kahdesta erillisestä pyöreästä kuviosta: edellä mainittu 20 cm halkaisijaltaan oleva ja toinen n. 50 cm halkaisijaltaan. 2 m x 1,4 m alalla oli siis yhteensä 4 "paalunjälkeä", jotka keskenään eivät muodosta selvää kuviota. (ks. mv-kuvat KF 91 671-676, 681-682)

"Paalunjälkien" itäpuolinen värjäytynyt humuksen sekainen hiekkamaa on selvästi em. "paalunjälkiä" vaaleampaa. Tältä alueelta löytyi seulottaessa 12 kappaletta saviastianpaloja, joista 1 on selvästi rautakauden tyyppiä, muut epäselvemmin tunnistettavia (TYA 492:12).

"Paalunjäljet" jätettiin kaivamatta. Kaivettu taso merkittiin vihreällä muoviverkolla ennen täyttämistä, tutkittu ala merkittiin maastoon puupaaluilla.

Rakennuksen perusta (kk. 210/175 ja 215/173,5)

Maastossa oli pitkänomainen kohouma päärakennuksen pohjoispäästä kohtisuoraan länteen. Kohouma on n. 20-30 cm korkeammalla kuin muu piha-alue. Kyseessä on mitä ilmeisimmin v. 1931 uusjakokartassa tällä kohdalla näkyvän rakennuksen jäännökset (ks. v. 1931 uusjakokartta).

Kohouman itäpäähän, lähelle päärakennusta kaivettiin kaksi koe-kuoppaa: 210/175 ja 215/173,5. Kummassakin oli vielä 90 cm syvyydessä normaalista maannoksesta poikkeavia kerroksia (ks. koe-kuoppaluettelo). Kuopassa 210/175 oli noki- ja hiilikerrokset 43-48 cm ja 62-66 cm syvyydellä. Niitä erotti 3-14 cm paksu hiekkakerros. Nokikerrosten yläpuolella oli tiiltä ja kiviä sisältävä kerros, josta löytyi hioimen katkelma (TYA 492:1). Nokikerrosten alapuolella humuspitoinen tumma hiekka. Kerrostuneisuus viittaa useaan rakennusvaiheeseen. Noki- ja hiilikerroksesta saatiin mahd. rautakauden tyyppinen saviastianpala (TYA 492:13), palanutta savea ja lasipullon kappale. Nokisesta kerroksesta saatiin hiilinäytteet: TYA 492: 20-21.

Rakennuksen kiviperusta (kk. 200/185)

Koekuopasta 200/185 paljastui heti kasvillisuuskerroksen alta kiveystä, jota paljastettiin n. 6 m x 4 m alalta. Kiveys muodostui n. 4m x 3 m suuruisesta suorakaiteen muotoisesta suhteellisen tasaiseksi ladotusta kiveyksestä ja siihen liittyvästä pitkänomaosesta kiveyksestä, kivijalasta, joita ei kokonaisuudessaan paljastettu (ks. tasokartta ja valokuvat KF 91 677-680, 685-691).

Kiveyksen pinnalta ja lomasta löytyi runsaasti resenttejä esineitä ja niiden katkelmia, mm. kopeekka v. 1841 (TYA 492: 3), liitupiipun pesä (TYA 492:6), rautanauloja, kuonaa ja pullolasia jne (ks. löytöluettelo ja koekuoppaluettelo). Kiveyksen lomasta löytyi myös paikoin muurilaastia ja kivijalkojen rajoittamalta alueelta puujätettä, joiden syyt olivat lounais-koillisuunnassa. Kaivannosta löytyi myös rautakaudentyyppistä keramiikkaa 7 kpl (TYA 492:14-15) 20-40 cm syvyydeltä, josta saatiin myös resenttejä artefakteja.

Uunin perustan länsipuolelle kaivettiin koekuoppa n. 60 cm syvyyteen maanpinnasta (ks. tasokartta). Kuopan seinämässä näkyi uuninperustan kiveyksen alapuolella n. 20 cm paksu nokisen maan kerros, sen alapuolella puhdasta hiekkaa. Nokikerroksesta otettiin hiilinäyte (TYA 492:22). Kivirakenne jätettiin paikoilleen ja tutkittu ala merkittiin maastoon puupaaluilla.

Kysymyksessä on selvästi rakennuksen kivijalka, jonka nurkassa sijaitseva suhteellisen tasainen kiveys lienee uunin tai muun tulisijan perusta. Ilmeisesti on kyse uusjakokarttaan v. 1931 merkityn rakennuksen perustasta.

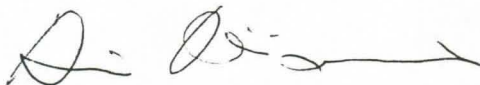
TULKINTA JA JATKOTOIMENPIDE-EHDOTUS

Koekaivauksessa havaittiin, että vielä v. 1931 pystyssä olleista umpipihan rakennuksista oli vielä jäljellä eteläisimmän ja pohjoisimman rakennuksen perustat. Pohjoisempaan rakennuksen pohjaan tehdyistä koekuopista kävi ilmi kaksi palokerrosta joista toisesta saatiin hiilinäyte. Ilmeisesti ao. rakennuksen osalta on vielä rekonstruoitavissa useampia rakennusvaiheita. Eteläisemmästä rakennuksesta paljastettiin nurkka, uunin perustaksi tulkittu kivirakenne sekä osa siihen liittyvistä seinien kivijaloista.

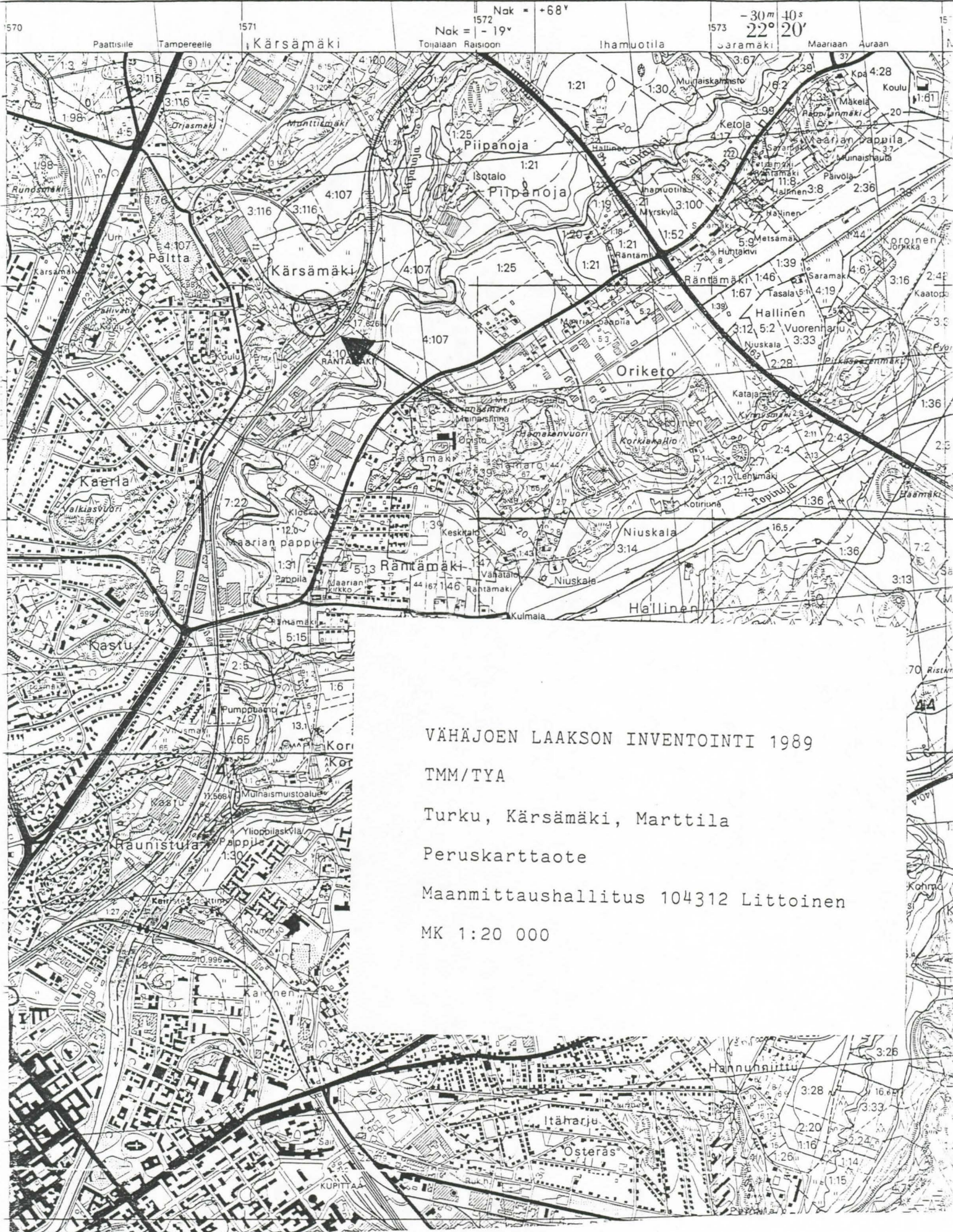
Molempien rakennusten jäännöksistä löytyi resenttien artefaktien lisäksi rautakauden tyyppisiä saviastianpaloja. Ne löytyivät resenttien löytöjen kanssa samoista maakerroksista, joihin ne ilmeisesti ovat joutuneet ao. rakennusten tekovaiheessa.

Marttilan pihan keskeltä 50 cm syvyydestä paljastetut neljä pyöreää tummaa jälkeä on tässä tulkittu paalunjäljiksi. Kyseessä voi tietysti olla myös resentit maankaivuun jäljet. Koska rakenteet kuitenkin ovat selvästi esihistoriallisten paalunjälkien näköiset ja koska niiden läheltä löytyi rautakauden tyyppisiä saviastianpaloja, on tämä kohta Marttilan pihaa tutkittava ennen rakentamista.

Turussa 15. maaliskuuta 1991

Aino Nissinaho

VÄHÄJOEN LAAKSON INVENTOINTI 1989
TMM/TYA
Turku, Kärsämäki, Marttila
KOEKUOPPALUETTELO

200/165

0-30 cm hiekan sekainen humus

30-45 cm tumma humus

45-60 cm vaalea hiekka

Kaivettu 60 cm syvyyteen lapiolla, seulottu.

Seulottaessa löytyi pala mahdollisesti rautakautista keramiikkaa(TYA 492:11).

190/175

0-15 cm kovaksi tallautunut pintakerros soraa

15-22 cm tumma likamaa

22-27 cm soraa

27-30 cm ruosteen värjäämää soraa

30-47 cm soraa

47-58 cm tumma likamaa; tiilen muruja, rautanaula, kaksi lasipul-
lon palaa

58-73 cm vaalea hiekka

Kuopan pohjalla kaksi isoa kiveä.

Kaivettu 73 cm syvyyteen lapiolla.

200/175

0-10 cm pintaturve

10-23 cm palanut humuskerros; runsaasti tiilimurskaa

23-45 cm vaalea hiekan sekainen humus

45-51 cm tumma hiekan sekainen humus; laajennoksesta itäpästä
seulottaessa löytyi 12 palaa rautakautista keramiikkaa
(TYA 492:12)

Kaivettu 51 cm syvyyteen lapiolla ja lastalla. Tältä sy-
vyydeltä alkoi puhdas hiekka, jossa näkyi paalunjälkiä
ja muita tummia kuvioita.

Alkuperäinen koekuoppaverkoston mukainen 30x30 cm kuop-
pa laajennettiin 70x70 cm suuruiseksi. Tällöin paljas-
tui tumma läikkä hiekassa n 50 cm syvyydellä. Kuoppaa
laajennettiin edelleen itään ja etelään, jolloin paljas-
tui kolme paalunjälkeä lisää. Paalunjäljissä maa oli tum-

maa ja tiiviimpää, kuin muiden tummien kuvioiden kohdal-
la. Ainakin yhdessä paalunjäljessä oli puunjäännöksiä.
Lopuksi laajennettiin kuoppaa itäänpäin n 60 cm, jolloin
maa myös seulottiin.

Kuopasta otettiin maanäytteet seuraavasti: no1 18-22 cm
syv., no 2 30-35 cm syv., no 3 45-51 cm syv. ja no 4 53-
57 cm syv. kuopan itäseinämästä läheltä kaakkoisnurkkaa
sekä näyte no 5 57-62 cm syv. puhtaasta hiekasta n 60 cm
paalusta pohjoiseen.

Kuopan kulmat merkittiin paaluilla ja pohjalle levitet-
tiin suojaavaa materiaalia ennen täyttämistä.

Liitteet: kartta MK 1:10

210/175

0-15 cm humus

15-43 cm kiviä ja tiiltä sisältävä kerros, ilmeisesti rakennuksen
pohjaa; hioinkivi laajennoksesta n40 cm syv (TYA 492:1).

43-48 cm runsaasti hiiltä sis. kerros; mahdollista rautakautista
keramiikkaa 45 cm syv. kivien välissä (TYA 492:13), pa-
lanutta savea 49.4 g, lasipullon suu laajennoksesta

48-62 cm vaalea hiekka

62-66 cm nokikerros

66-90 cm humuspitoinen hiekka

90-105cm puhdas hiekka

Kaivettu 105 cm syvyyteen lapiolla ja lastalla.

Edellä mainitut kerrokset on mitattu alkuperäisen koekuo-
pan pohjoisseinämästä. Kuopan lounaisnurkassa poikkeavat
kerrokset tästä seuraavasti:

40-50 cm hiiltä sisältävä kerros

50-53 cm vaalea hiekka

53-60 cm nokikerros

60-63 cm vaalea hiekka

63-78 cm humuspitoinen tumma hiekka

78-90 cm puhdas hiekka

Kuopan luoteiskulmassa oli iso, ilmeisesti kivijalkaan
liittynyt, kivi, joka ulottui pinnasta n 30 cm syvyyteen.
Tähän todennäköisesti liittyviä kiviä oli n 50 cm syvy-
teen asti. Eteläreunassa n 80 cm syvyydellä oli kiviä ja
niiden välissä hyvin tummaa maata.

Kuoppaa laajennettiin etelään 70 cm. Tällöin paljastui
pintaturpeen alta soraista maata ja runsaasti ø 20-40 cm
kiviä sekä tiiltä ja savea. Osa kivistä oli nokisia ja

ilmeisesti tulella halkeilleita. Tämä kerros jatkuu n 40-45 cm syvyydelle asti. Hiilikerros, joka muualla on 40-50 cm syvyydellä, päättyi laajennoksessa.

Hiilinäyttöt otettiin itäseinämästä hiilikerroksesta 45-50 cm syv. (TYA492:20) ja laajennoksen luoteisosasta hiilikerroksesta 45-50 cm syv. (TYA 492:21).

215/173.5

0-40 cm hiekan ja laastin sekainen kerros, jossa runsaasti tiiltä
40-55 cm kuten edellä, mutta sisältää runsaasti myös tiiltä
55-75 cm hiekan sekainen humus, jossa runsaasti tiilen paloja
70-75 cm eteläreunassa hiekkakerros
75-95 cm hiekan sekainen humus

Kaivettu 95 cm syvyyteen lapiolla. N 50 cm syvyydelle asti oli kiviä, jotka todennäköisesti kuuluvat rakennuksen perustuksiin. Ei löytöjä.

200/185

0-5 cm pintaturve

5-30 cm kivirakenteita, joiden välissä humuksen sekaista soraa; runsaasti historiallisia löytöjä mm:

1 kopeekan raha vuodelta 1841 (TYA 492:3)

liitupiipun pesä ja varren katkelmia (TYA 492:6)

hioinkiven katkelma (TYA 492:2)

kupari- tai pronssiesineen katkelma (TYA 492:4)

kupari- tai pronssinappi (TYA 492:5)

historiallista keramiikkaa (TYA 492:17)

rautaviila, ratanaula, rautrengas \varnothing 35 mm, kartiomainen

rautaputki ym rautaesineiden katkelmia yht.614.9 g

rautanauloja 18 kpl, joista ainakin 12 käsin taottuja,

yht. 157.8 g

kaksi lasipullon palaa ja kaksi palaa ikkunalasia, käsin puhallettuja, yht.86.4 g

palanutta svea 19 kpl, yht. 343.6 g

kuonaa 14 kpl, joista 10 metallikuonaa, yht. 1231.0 g

palamatonta luuta 9 kpl, yht. 128g

30-35 cm tumma humus

keramiikkaa 3kpl, mahd. rautakautista (TYA 492:14)
 palanutta savea 3 kpl, yht. 5.3 g

35-40 cm edellistä tummempi humus, jossa hiililäikkiä

keramiikkaa 4 kpl, mahd. rautakautista (TYA 492:15)
 palanutta savea 7 kpl, yht. 5.7 g

40-50 cm lajittunut hiekka

hioinkiven katkelma (TYA 492:7)
 palanut luu 1 kpl (TYA 492:19)

50-60 cm siltti

Kaivettu 60 cm syvyyteen pääasiassa lapiolla, 30 cm taso ja kivien välit kaivettu lastalla, 30 cm alaspäin seulottu. Alkuperäisessä koekuopassa alkoi kiveys n 20 cm syvyydellä, jolloin sitä laajennettiin n 3m länteen, 4m itään, 1m etelään ja 3m pohjoiseen. Tällöin paljastui osa kivistä laadottua rakennetta, joka ulottui välittömästi turpeen alta n 30 cm syvyyteen. Kyseessä on todennäköisesti leivinuunin ja seinien perustuksia: Kivien välissä oli laastia ja kovaa savea sekä mahdollisesti rakenteeseen kuuluvia tiiliä ja puun jätettä. N 1m paalusta luoteeseen kaivettiin rakenteen läpi 40x40 cm laajuinen kuoppa 60 cm syvyyteen. Kuopasta otettiin hilinäyte 35-40 cm syvyydeltä (TYA492:22). Laastinäyttöt otettiin kiveyksen pinnalta 10-15 cm syvyydeltä (ks. kartta, I-II). Kuopan kulmat merkittiin viidellä paalulla ennen täyttämistä.

Liitteet: kartta MK 1:20

230/190

0-40 cm humus

40-45 cm puhdas hiekka

Kaivettu 45 cm syv. lapiolla, ei löytöjä.

240/190

Ei kaivettu, koska välittömästi pintaturpeen alla oli kallio.

200/195

0-35 cm soran sekainen humus, jossa tiilen paloja
35-60 cm tumma humus, jossa tiilen paloja
60-80 cm puhdas hiekka
Kaivettu 80 cm syv. lapiolla, ei löytöjä.

230/195

0-50 cm humus, jossa tiilen muruja
50-66 cm puhdas hiekka, jossa juurien aiheuttamia värjäytymiä
Kaivettu 66 cm syv. lapiolla, ei löytöjä.

200/200

0-40 cm humus, jossa tiilen paloja
paimensauvaneulaa muistuttava rautaesine, välittömästi
turpeen alta (TYA 492:8)
40-60 cm vaalea ruosteen ja juurien värjäämä hiekka
Kaivettu 60 cm syvyyteen lapiolla.

210/200

0-60 cm humus
60-90 cm vaalea, puhdas hiekka
Kaivettu 90 cm syvyyteen, ei löytöjä.

220/200

0-40 cm humus
40-50 cm vaalea, puhdas hiekka
Kaivettu 50 cm syvyyteen lapiolla, ei löytöjä.

230/200

0-50 cm humus
50-55 cm puhdas hiekka
Kaivettu 55 cm syvyyteen lapiolla, ei löytöjä.

235/200

0-50 cm humus, jossa tiilen paloja

50-55 cm puhdas hiekka

Kaivettu 55 cm syvyyteen lapiolla. Seulottaessa löytyi hioimen katkelma (TYA 492:9).

240/200

0-20 cm humus

20-30 cm vaalea, puhdas hiekka

Kaivettu 30 cm syvyyteen lapiolla, ei löytöjä.

235/205

0-65 cm hiekan sekainen humus

messinkinappi (TYA 492:10)

keramiikkaa 2 kpl, mahd. rautakautista (TYA492:16)

keramiikkaa 1 kpl, historiallista (TYA492:18)

rautanauloja 2 kpl, käsin taottuja, yht. 40.5 g

rautalevyn katkelma, 6.2 g

pyöreä rautalevy, ø 27 mm, 1.4 g

palanutta savea, 14 kpl, yht. 72g

palamatonta luuta 9 kpl, yht. 37 g

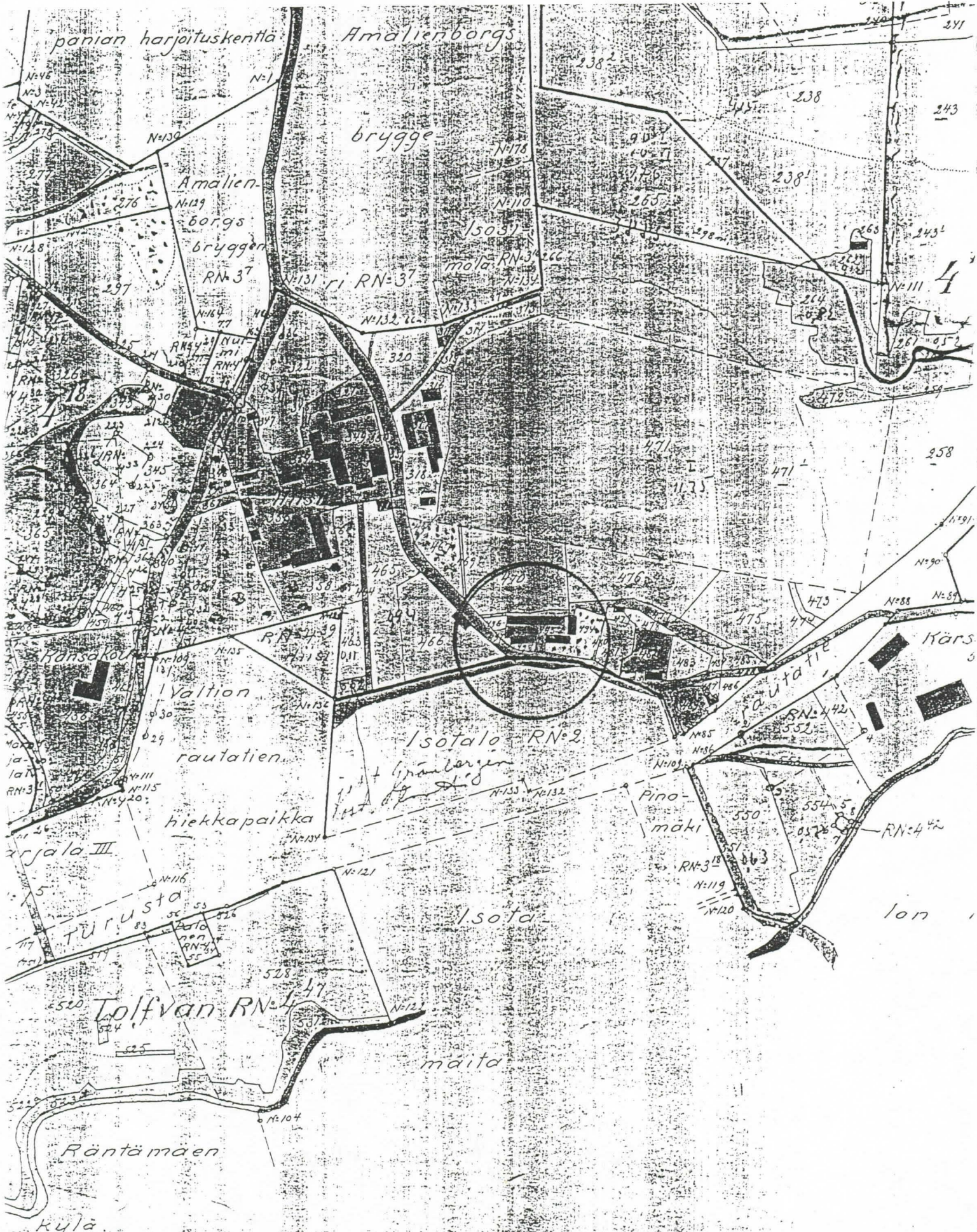
65-75 cm puhdas hiekka

Kaivettu osittain 75 cm syvyyteen lapiolla ja lastalla. Alkuperäisessä kuopassa n 30 cm syvyydellä juuret vaikeuttivat kaivamista, joten sitä laajennettiin n 40 cm pohjoiseen. N 20 cm kuopan etelä ja pohjois päästä kaivettiin lastalla 30 cm syvyyteen, keskikohta 75 cm syvyyteen. Kuopan keskellä oli 30 cm syvyydeltä alkaen kolmen suuren kiven muodostama kiveys. Kuopan pohjoispäästä löytyi runsaasti tiiltä, lasin sirpaleita, luita yms.

240/205

Heti pintaturpeen alla olleet juuret estivät kaivamisen.

Ote uusjakokartasta v. 1931: Kartta Kärsämäen kyläm kaikkista tiluksista Maarian kunnassa Turun ja Porin lääniä. Sten Nilsson 1931

VÄHÄJOEN LAAKSON INVENTOINTI 1989
TURUN MAAKUNTAMUSEO/ TURUN YLIOPISTON ARKEOLOGIAN OSASTO

MUSTAVALKONEGATIIVILUETTELO

KF 91 668. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 210/175 seinä-
mässä näkyvät sekoittuneet, mm. nokikerrokset etelästä. 4.7.89
Minna Sartes.

KF 91 669. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 190/175 idästä.
4.7.89 Elina Saloranta.

KF 91 670. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 240/205 kiviä 40
cm syvyydessä pohjoisesta. 4.7.89 Marja Sipilä.

KF 91 671. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/175 sekä
laajennos paalunjäljet 30-40 cm syvyydessä idästä. 7.7.89 Elina
Saloranta.

KF 91 672. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/175 sekä
laajennos paalunjäljet 30-40 cm syvyydessä idästä. 7.7.89 Elina
Saloranta.

KF 91 673. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/175 "paalun-
jäljet" pohjoisesta. 7.7.89 Elina Saloranta.

KF 91 674. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/175 "paalun-
jäljet" pohjoisesta. 7.7.89 Elina Saloranta.

KF 91 675. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/175 "paalun-
jäljet" etelästä. 7.7.89 Elina Saloranta.

KF 91 676. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/175 sekä
laajennos, itäisin paalunjälki sekä siinä oleva kivi ylhäältä
kuvattuna. 7.7.89 Elina Saloranta.

KF 91 677. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/185 sekä
laajennos, kiveys lännestä. 7.7.89 Marja Sipilä.

KF 91 678. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/185 sekä
laajennos, kiveys etelästä. 7.7.89 Marja Sipilä.

KF 91 679. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/185 sekä
laajennos, kiveys etelästä. 7.7.89 Marja Sipilä.

KF 91 680. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/185, tiili-
keskittymä kiveyksessä itäkoillisesta. 7.7.89. Marja Sipilä.

KF 91 681. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/175, "paa-
lunjäljet" pohjoisesta. 7.7.89. Elina Saloranta.

KF 91 682. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/175, "paa-
lunjäljet" pohjoisesta. 7.7.89. Elina Saloranta.

KF 91 683. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/195 ylhääl-
tä. 7.7.89 Elina Saloranta.

KF 91 684. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/200 ylhääl-
tä. 7.7.89 Elina Saloranta.

KF 91 685. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/185 sekä laajennos, kiveys ylhäältä Marttilan ulkorakennuksen katolta kuvattuna. 10.7.89 Aino Nissinaho.

KF 91 686. "

KF 91 687.

KF 91 688. "

KF 91 689. "

KF 91 690. "

KF 91 691. "

KF 91 692. Turku, Kärsämäki, Marttila, yleiskuva tutkitusta alueesta etelästä. 10.7.89 Aino Nissinaho.

KF 91 693. "

KF 91 694. "

KF 91 695. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/185 sekä laajennos, kiveykseen tehty, sen lävistävä koekuoppa. kiveyksen alla näkyvissä tummaa maata etelästä. 10.7.89 Aino Nissinaho.

KF 91 696. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/185 sekä sen laajennos, kiveykseen tehty, sen lävistävä koekuopan profiili lännestä. 10.7.89 Aino Nissinaho.

VÄHÄJOKILAAKSON INVENTOINTI 1989
TURUN MAAKUNTAMUSEO/ TURUN YLIOPISTON ARKEOLOGIAN OSASTO

DIAPOSITIIVILUETTELO

KD 91 123. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 210/175 seinä-
mässä näkyvät sekoittuneet, mm. nokikerrokset etelästä. 4.7.89
Minna Sartes.

KD 91 124. "

KD 91 125. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 190/175 idästä.
4.7.89 Elina Saloranta.

KD 91 126. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruut 240/205 kiviä 40
cm syvyydessä pohjoisesta. 4.7.89 Marja Sipilä.

KD 91 127. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 210/175 seinämä
pohjoisesta. 4.7.89 Minna Sartes.

KD 91 128. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/175 sekä
laajennos "paalunjäljet" n. 30- 40 cm syvyydessä idästä. 4.7.89
Elina Saloranta.

KD 91 129. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/175 sekä
laajennos paalunjäljet 30-40 cm syvyydessä idästä. 7.7.89 Elina
Saloranta.

KD 91 130. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/175 "paalun-
jäljet" etelästä. 7.7.89 Elina Saloranta.

KD 91 131. "

KD 91 132. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruut 200/175 sekä laa-
jennos, itäisin paalunjälki sekä siinä oleva kivi ylhäältä ku-
vattuna. 7.7.89 Elina Saloranta.

KD 91 133. "

KD 91 134. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/185 sekä
laajennos, kiveys lännestä. 7.7.89 Marja Sipilä.

KD 91 135. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/185 sekä
laajennos, kiveys idästä. 7.7.89 Marja Sipilä.

KD 91 136. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/185, hiili-
keskittymä kiveyksessä itäkoillisesta. 7.7.89. Marja Sipilä.

KD 91 137. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/175, "paa-
lunjäljet" pohjoisesta. 7.7.89. Elina Saloranta.

KD 91 138. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/195 ylhääl-
tä. 7.7.89 Elina Saloranta.

KD 91 139. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/200 ylhääl-
tä. 7.7.89 Elina Saloranta.

KD 91 140. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/185 sekä laajennos, kiveys ylhäältä Marttilan ulkorakennuksen katolta kuvattuna. 10.7.89 Aino Nissinaho.

KD 91 141. "

KD 91 142. Turku, Kärsämäki, Marttila, yleiskuva tutkitusta alueesta eteläsät. 10.7.89 Aino Nissinaho.

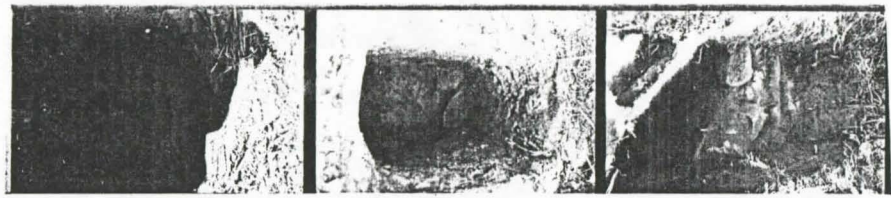
KD 91 143. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/185 sekä laajennos, kiveykseen tehty, sen lävistävä koekuoppa. kiveyksen alla näkyvissä tummaa maata etelästä. 10.7.89 Aino Nissinaho.

KD 91 144. Turku, Kärsämäki, Marttila, koeruutu 200/185 sekä sen laajennos, kiveykseen tehty, sen lävistävä koekuopan profiili lännestä. 10.7.89 Aino Nissinaho.

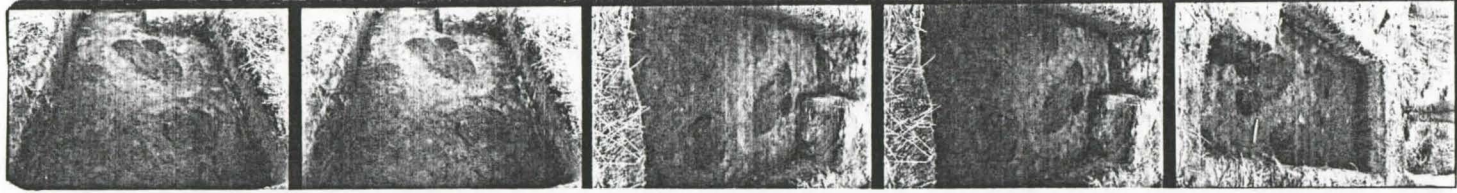
VÄHÄJOEN LAAKSON INVENTOINTI 1989
TURUN MAAKUNTAMUSEO/TURUN YLIOPISTON ARKEOLOGIAN OSASTO
TURKU, KÄRSÄMÄKI, MARTTILA, KOEKAIVAUS

PINNAKKAISVEDOKSET KF 91 668-696

668-670

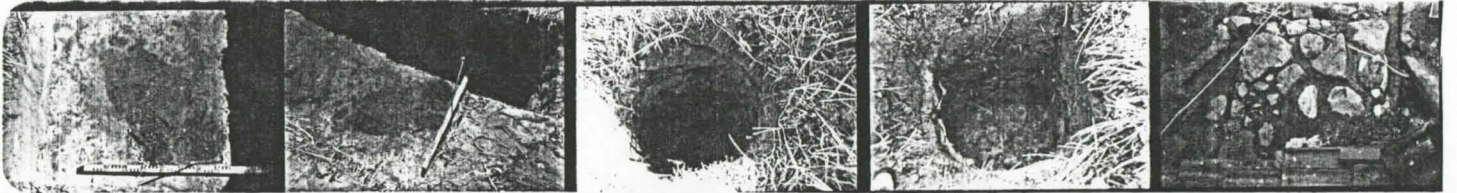
671-675

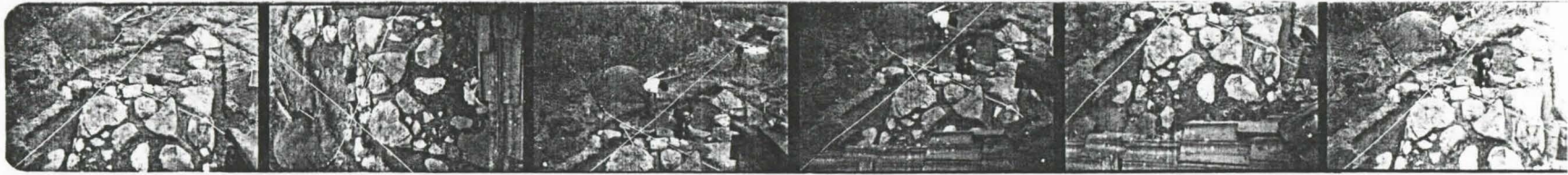
676-680

681-685

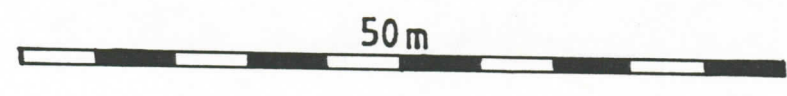
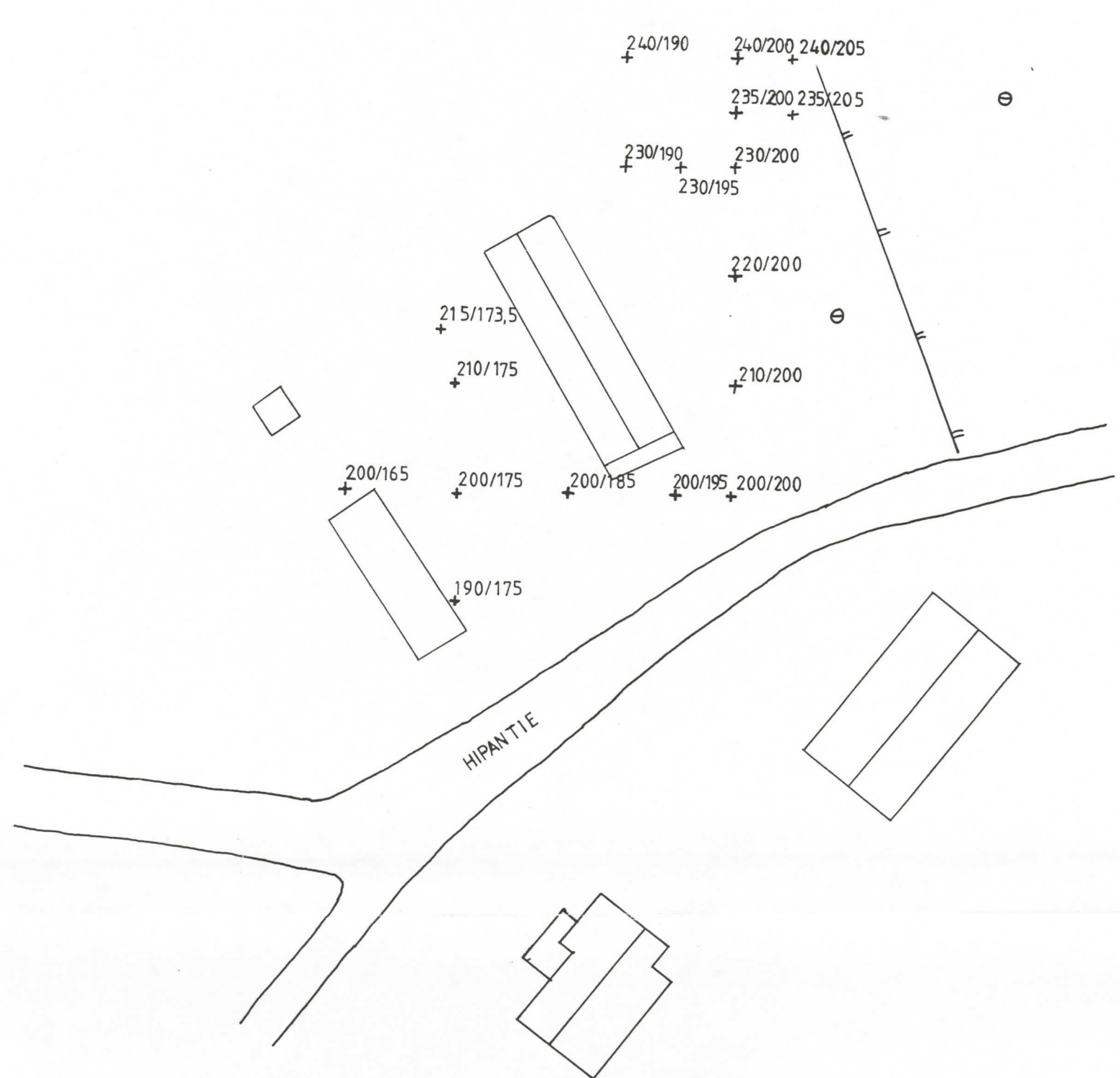

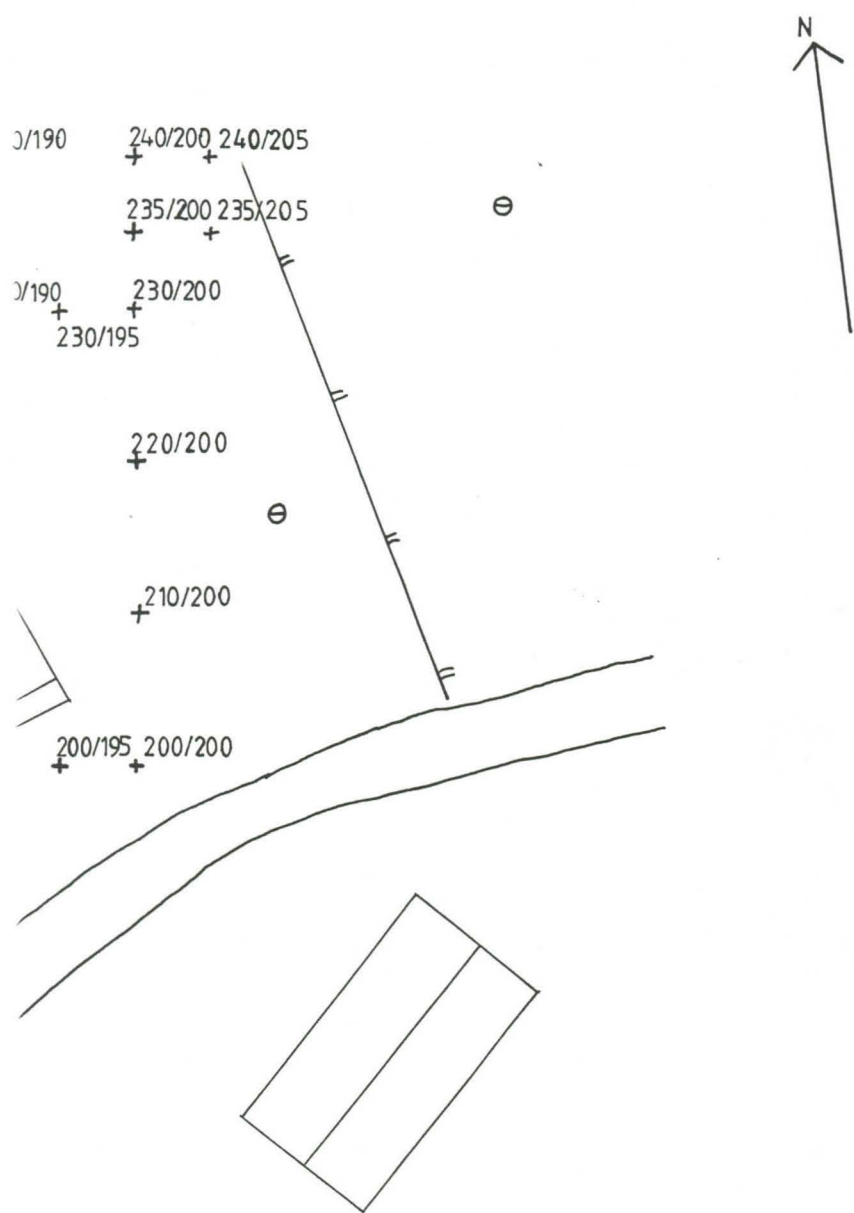
686-691

692-696

VÄHÄJOEN LAAKSON INVENTOINTI
1989

TMM / TYA

Turku, Kärsämäki, Marttila

Rautakautisen asuinpaikan

koekaivaus

Yleiskartta

MK 1:500

Kenttätöyönjohtaja: A. Nissinaho

Piirtäjä: M. Sipilä

 Tiili

 Tiivistä savea

 Puuta

 Läpikaivettu kuoppa

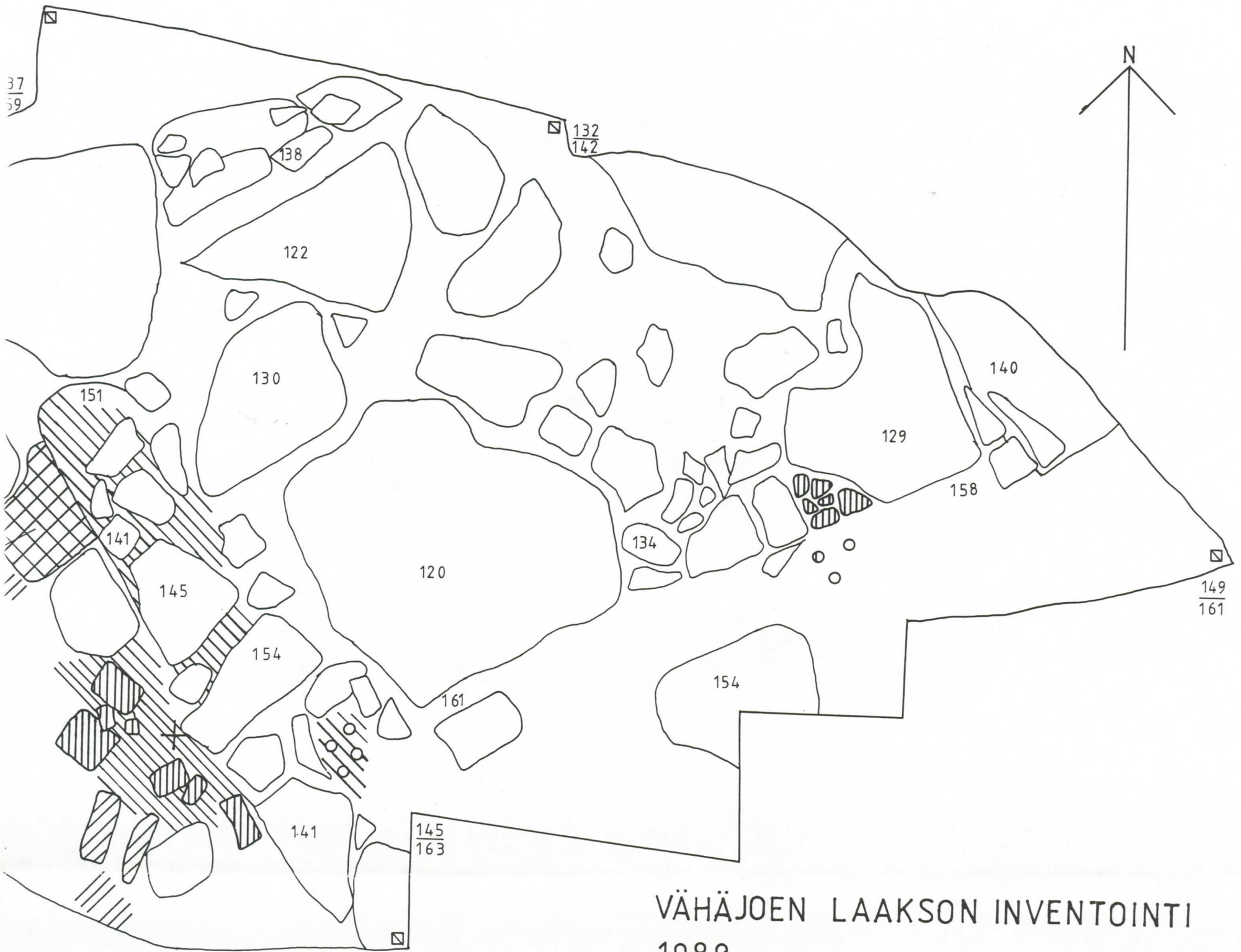
 Sora

+ Koekuopan 200/185 paalu

▣ Maahan jätetyt paalut

○ ○ Kuonaa

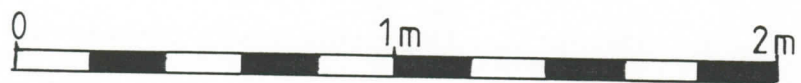

+ Koekuopan 200/185 paalu

▣ Maahan jätetyt paalut

○ ○ Kuonaa

VÄHÄJOEN LAAKSON INVENTOINTI 1989

TMM/ TYA

Turku, Kärsämäki, Marttila

Rautakautisen asuinpaikan

koekaivaus

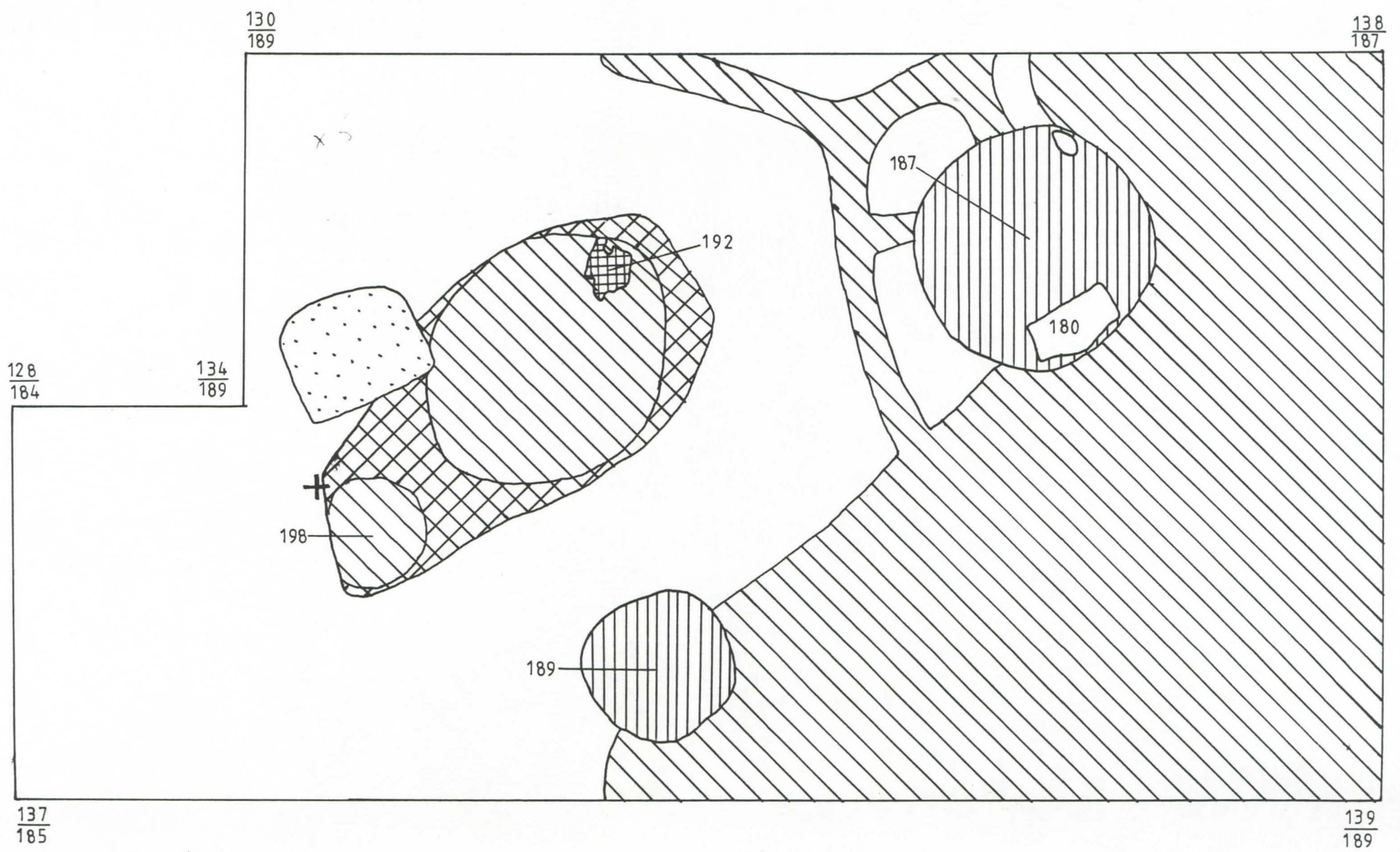
Tasokartta, koekuoppa 200/185, laajennos

Kenttätyönjohtaja : A. Nissinaho

Piirtäjä : M. Sartes, M. Sipilä

MK 1 : 20

kp = 298

Koekuoppa

Puhdas hiekka

Paalunjälki

Puun jäänteitä

Tummaa maata

Tummaa maata, joka päättyy n.1cm alempana

Kivi

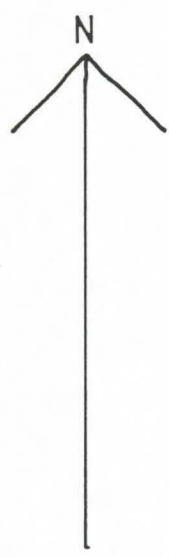
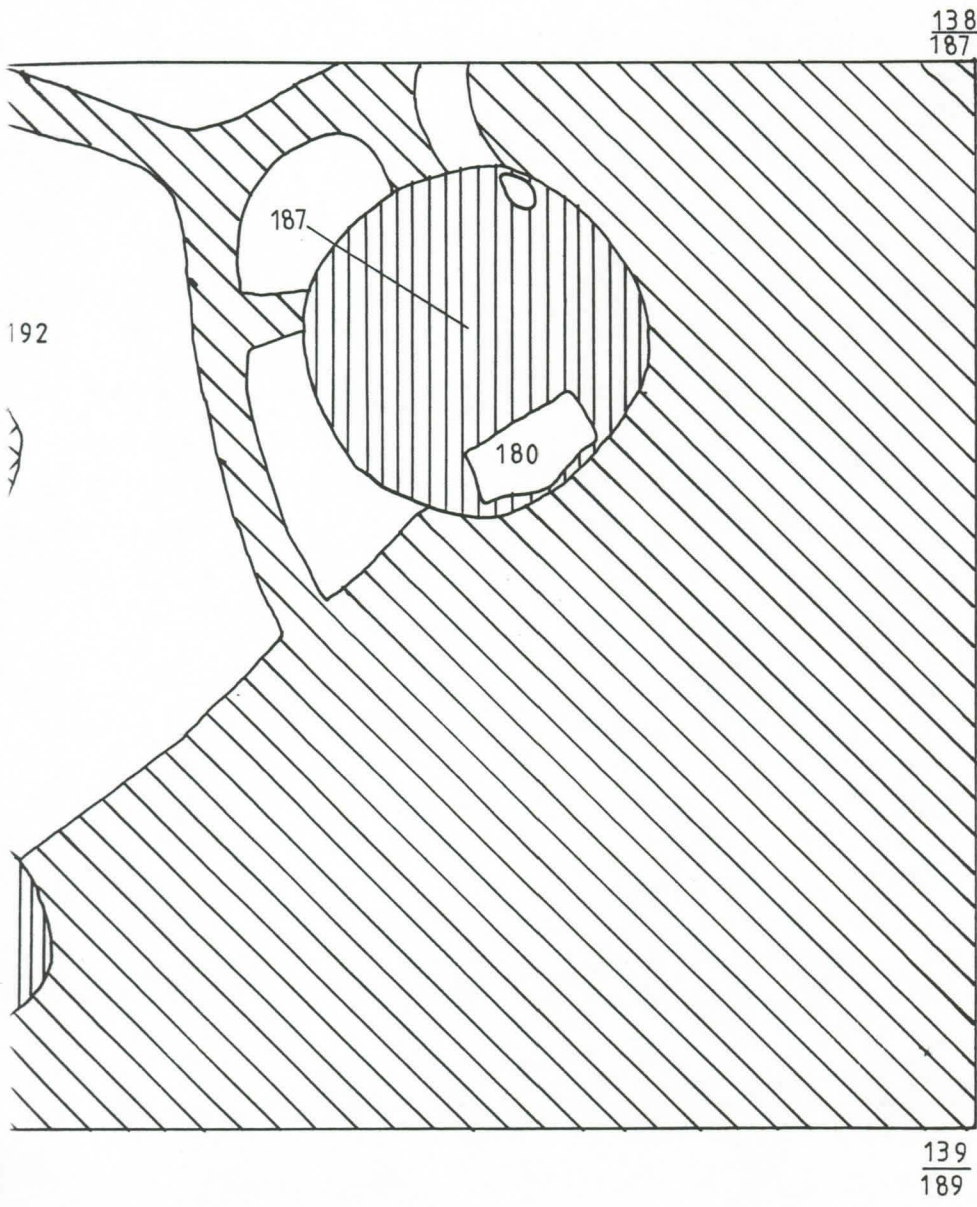

Koekuopan 200/175 paalu

1m

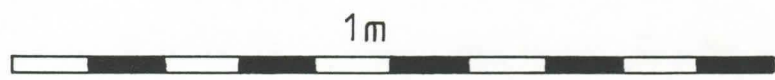

51

○ Kivi

+ Koekuopan 200/175 paalu

VÄHÄJOEN LAAKSON INVENTOINTI
 1989
 TMM / TYA
 Turku, Kärsämäki, Marttila
 Rautakautisen asuinpaikan
 koekaivaus

Tasokartta koekuopasta 200/175

Kenttätyönjohtaja: A. Nissinaho

Piirtäjä: M. Sipilä, E. Saloranta

MK 1:10

kp = 298

mpana